
رمزگشایی از یک تناقض (چگونگی تبلور یوگای کلاسیک و مدرن در تئاتر گروتفسکی)

- عاطفه حسینی
- مهدی حامد سقاییان [نویسنده مسوول]

تاریخ دریافت مقاله ۱۳۹۴/۰۳/۰۲ | تاریخ پذیرش نهایی ۱۳۹۴/۰۵/۱۹

رمزگشایی از یک تناقض (چگونگی تبلور یوگای کلاسیک و مدرن در تئاتر گروتفسکی)

عاطفه حسینی | کارشناس ارشد رشته کارگردانی، دانشگاه تربیت مدرس

مهدی حامد سقاییان | استادیار دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس

چکیده:

گروتفسکی در زمینه آموزش بازیگر و هم‌چنین آثار نمایشی که تولید کرده، از مفاهیم کلاسیک و مدرن یوگا استفاده کرده است، مفاهیمی هم‌چون: نمایش به‌مثابه فرارفتن از خویشتن، شکستن مقاومت بازیگر، فرایند نظم و هبه، پالایش روحی که منجر به تربیت بازیگر مقدس می‌شود، فقر و غنا که در رد تئاتر معمول و غنی از کاستی‌ها و پذیرش تئاتر بی‌چیز تبلور پیدا کرده است و تداعی‌های فردی که همه برگرفته از آموزه‌های یوگای کلاسیک و مدرن هستند مسأله اصلی در این پژوهش آن است که پرژوی گروتفسکی در فرایند آموزش بازیگران خود و نیز اجرای نمایش‌های صحنه‌ای چگونه از آموزه‌های یوگا بهره گرفته است. هم‌چنین در این مقاله تلاش می‌شود به این تناقض پاسخ داده شود که چرا گروتفسکی با وجود استفاده از یوگا از آن انتقاد کرده است؟ در نتیجه‌گیری مقاله این‌گونه آمده: با تطبیق مفاهیم یوگای کلاسیک و مدرن با نظریات گروتفسکی در زمینه بازیگری و تئاتر و هم‌چنین بررسی جزئیاتی از تناقض موجود پیرامون استفاده گروتفسکی از یوگا در بازیگری، آشکار می‌شود تئاتر قالبی است که در آن بخشی از باورهای گروتفسکی درباره چگونه زیستن از دریچه‌ی یوگا تبلور یافته و این جمله گروتفسکی «یوگا برای بازیگر نامناسب است» تنها پوششی است که حقیقت تئاتر وی را دربر گرفته است تا از گزند آسیب‌های زمانه به دور ماند.

واژگان کلیدی: پرژوی گروتفسکی، تئاتر آزمایشگاهی، تئاتر بی‌چیز، یوگای کلاسیک، یوگای مدرن